

گەر زنجیره‌کان بیانتوانیایه قسه‌یان کردبا

عارف شیقار (*)

له ئینگلیزییه‌وه: عه‌بدوڵڵا سلیمان (مه‌شخه‌ل)
(که‌نه‌دا)

(١)

گەر بیابان بیتوانیایه قسه‌ی کردبا،
پیی ده‌وتیت هه‌ستی چۆن ده‌بوو
وه‌ختی تینووه و
هه‌وره‌کان ده‌بینیت و داناکه‌ن

گەر هه‌ژاران بیانتوانیایه قسه‌یان کردبا
پییان ده‌وتی هه‌ستیان به‌چی ده‌کرد
وه‌ختی شانبه‌شانی ده‌وله‌مه‌ندان
له هه‌ژاریدا و له‌یه‌ک شاردا پیکه‌وه ده‌ژین.

گەر زۆریایه‌تی کۆمه‌لگه‌ بیتوانیایه قسه‌یان کردبا
زنجیره‌کانی هه‌ژاری
پییان ده‌وتی هه‌ستیان به‌چ ده‌کرد
کاتی له‌لایه‌ن که‌مایه‌تییه‌کی
جیاواز و ده‌وله‌مه‌ند و ده‌سته‌بژیر حوکمرانی ده‌کرین

گەر زنجیرکراویک بیتوانیایه قسه‌ی کردبا
لێ ده‌پرسیت، ئاخۆ ده‌توانیت دوا‌ی مردن
زنجیره‌کان له‌ پیکانی توند بکریت.

(٢)

کۆمه‌لگه‌ی نایه‌کسان
ئه‌گەر راسته‌ت نه‌بوو بۆ پێوانه‌کردنی هه‌ژاری
ئه‌وه هه‌ژاریت نییه و
کۆمه‌لگه‌یه‌کی بێ چینه‌یه‌تیت له‌ ولاتدا هه‌یه
ئه‌گەر که‌سیک نه‌بوو
جه‌ماوه‌ری به‌رین بچه‌وسینیت‌وه

ئەو يەكسانى چىنايەتتە لە كۆمەلگەيەكى بى
چىنايەتدا ھەيە

دەولەمەند پىيۇستى بە ھەزارە
يان ھەزار پىيۇستى بە دەولەمەندە؟

ئەمەش ناھەسەنگىيە و

نايەكسانىيە لەنيوان زۆرينە و كەمىنەدا

كەمايەتى پىيۇستى بە زۆرايەتتە
يان زۆرايەتى پىيۇستى بە كەمايەتتە؟

كەمىنەيەك كە لەسەر ئارەقە و پەنجى زۆرينە

دەولەمەند دەبى

ئەو ھەزاربۇونەى زۆرينەش

چىنەكانن

دەولەمەند و ھەزار و

كۆمەلگەى نايەكسانىيە .

كە زۆريە ھەزار نەبوونايە
كەمايەتتەش كەمايەتتەكى دەولەمەند نەدەبوون

بەوپەپى سادەيىيەو ھەزارى بى پارەيى نىيە

بەلكو چۆنايەتى ژيانى زۆريە

زنجىرەكانى ئابوورى سەرمايەدارىيىش

زۆرايەتى كۆيلە بەرھەم دىنەت

(۳)

سەرمايەدارى و ھەزاربۇونى زۆرينە

وەك چۆن ژيان پىيۇستى بە خواردە

تا بژىت و گەشە بكات

سەرمايەدارىيىش پىيۇستى بە ھەزاربۇونى زۆرينەيە

تا بژىت و گەشە بكات

(۴)

ئازادى

ھەزاران ھەزار تۆومان چاند

بەلام گولەكان

گولى ئازادىيان نەگرت

ھەزاران ھەزار ھەنگاومان ھەلھەينا

بەلام ئازادى نەھاتە پىمان

ھەزاران كۆت و زنجىرمان پساند

بەلام ھىشتا زىندانىن و

خۆ دەبىينىن

بەدوای ئازادىدا وپلىن

ھەزاران ھەزار ھۆكارمان پىز كرد

كەچى ئىستاش ناتوانىن

وہلامى ئەو پىرسىارە بدەينەوہ

بۇچى ئازاد نىن، ئازادى .

وہك چۆن ماسى پىيۇستى بە ئاوە

تا بژىت و گەشە بكات

سەرمايەدارىيىش پىيۇستى بە چەوسانەوہى

زۆرينەى كۆمەلگەيە

تا بژىت و گەشە بكات

كۆ پىيۇستى بە كۆيە

دەولەمەند پىيۇستى بە ھەزارە

يان ھەزار پىيۇستى بە دەولەمەندە؟

گەر دەولەمەند، دەولەمەند نەبووايە

ئەو ھەزارانىش ھەزار نەدەبوون

ئىستا بىژە كۆ پىيۇستى بە كۆيە؟

(۵)

رهنه گانی شوڤش

سوور

پهنگی خویننه

ئو خویننه ی

که له پیناو شوڤشدا پزاندهمان

سوور پهنگی ئالایه

ئو ئالایه ی

له ژیریدا بۆ شوڤش خوڤیشاندانمان کرد

سوور پهنگی گولی شوڤشه کانه

له و تویانه ی که له پیناو شوڤشدا

له جهسته ی خویمانمان چاند

سوور پهنگی خوڤه

ئو هه تاوه ی له ژیریدا پپیتوانمان کرد

له پیناو شوڤشدا.

(۶)

پیی وتم

ئو شوڤشگپ بوو؛ خوڤی ویستم

سبه یینانیک،

به ده م چرپاندنی ئم وشانه وه جیی هیستم

(پوژیک دیت نازاد ده بین و یه کتر ده بینینه وه

جاریکی تر ده توانین یه کمان خوڤ بویت

فرمیسه کانه و

پیکنینه کانه و

جیهان له باوه شی یه کتر بینین

یه کترمان خوڤ بویت و جاریکی تر

بۆ هه میسه له گه ل یه کتر بژین و لیک جیا

نه بیننه وه

وه ختیک نازادی جاریکی تر

له م سه رزه مینه دا دپته دی.)

ئو ججا پویی

نه نازادی هاته دی و

هه رگیز ئه ویش نه گه پاپیه وه .

(*) عارف ثیقار که ماوه ی ۳۳ ساله نزیک به هه زار

شعیری نووسیوه، ده لیت: (من شاعیری پاکستایم،

شعیره کانم په نگدانه وه ی واقیعه تی هه ست و سوژی

ئینسان و جیهانه، به و جوژی که ده بینیم، ته نیا

په نگدانه وه و دارشتنی شعیری به بۆ ئه و نووسینه ی

ئاویتته ی فه لسه فه ن تا کوو کار بکه نه سه ر زنجیره ی

بیرکردنه وه ت، ئه و ججا بیرکردنه وه که بۆچی شته کان

به م جوژهن و تا سه ره نجام تۆش بگه یه ت به نه نجامی

فه لسه فییانه ی خو ت.

من فه یله سووف نیم، به لام شعیره کانم هه لگری جیهانی

واقیعی و هه ستیاری. من به و جوژه ی که ده بینیم و

بیرده که مه وه، ئه م بیرکردنه وه یه م له شعیره کاندا

په نگ ده ده نه وه . شعیره کانم ئاویتته ی کومه لکه و جیهان

و ژیان و نه زمونی شه خسی خو من. شعیره کانم بۆ

ئاموژگاری و ته مبیگردن و پاستکردنه وه نین، به لکوو

په نگدانه وه ی بیروباوه پی ئه و که سه بیرکه ره وه یه ن

که پوژانه به نه قل و دل و بیروباوه پیک نازاده وه بیر

ده کاته وه و هه ست به ژیان ده کات، تا له شعیره کانم

جه وه ری ئه وه ی کیم و بۆچی و له به رچی ده ژیم و بۆ

هه م، نیشان به ده م.

به لای منه وه من خو م هه چ نیم، شعیره کانم شوناسی

منن. شعیره دلشاده کانم پیکه نینه کانمن و شعیره

دلته نگه کانیشم فرمیسه کانه من. له هه ر شعیره کما

گو لیک له دایک ده بیته، پاشان ده مرئ و دوا ی مردنی

هه ر گو لیک، ده بیته تۆو، ئه و ججا تۆوه که ی ده بیته

گو لی شعیری تازه و نوئ- په نگدانه وه یه کی نوئ که

من کیم- بۆیه شعیر و قه سیده کانم هه موو شتیکی

منن.

سه رچاوه کان: سایتی گزفاری ستراکل

Struggle, A Magazine of Proletarian

Revolutionary Literature

/https://www.strugglemagazine.net

۱۴ تشرینی دووه می ۱۹۸۳.

